

Bilag til Arbejdstilsynets årsrapport 2018

*Klager over arbejdsmiljøafgørelser**

Arbejdstilsynet **modtog** i 2018 klage over 336 arbejdsmiljøafgørelser. Heraf blev 274 behandlet i løbet af året. De resterende 62 klager var ved årsskiftet endnu ikke færdigbehandlet i Arbejdstilsynet.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Indkomne klager*	698	671	774	477	530	375	336

*Klager er i nærværende rapport opgjort som antal påklagede afgørelser.

Arbejdstilsynet **behandlede** i 2018 klager over 358 afgørelser, heraf 274 indkommet i 2018, 82 indkommet i 2017 og 2 indkommet i tidligere år. Heraf blev 211 klager oversendt til Arbejdstiljøklagenævnet, mens 147 blev afhjulpel under remonstrationsbehandling - det vil sige, at den påklagede afgørelse enten er ophævet af Arbejdstilsynet som følge af klagen (129), eller at klagen er trukket tilbage af klageren (18).

Oversendt til AMK	211
Ophævet af AT	129
Trukket af klager	18
I alt	358

Straffesager

1. Sager om overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, enten ved at udstede en administrativ bøde eller ved at sende en indstilling om tiltalerejsning til politiet.

1.1. Administrative bødeforelæg

Arbejdstilsynet kan søge sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen afgjort ved administrative bødeforelæg i stedet for politianmeldelse. Administrative bødeforelæg kan kun bruges i bestemte sagstyper, hvor der er tale om en klar overtrædelse, og hvor sagen ikke kan forventes at medføre højere straf end bøde.

<i>Administrative bødeforelæg</i>	2015	2016	2017	2018
Adm. Bøder	450	138	97	355
Vedtaget	256	80	31	195
Henlagt	25	7	14	28
Afventer	4	5	20	8
Indstillet til politiet	165	46	32	124
Gennemsnitlig bødestørrelse.	29.478	26.558	10.155	42.750

Antallet af administrative bøder er steget i 2018 i forhold til 2017.

Reglerne for udmåling af bøder for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen blev ændret med virkning fra 1. januar 2016. Ved ændringen forudsættes det, at bødeniveauet for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen forhøjes, hvis der foreligger skærpene og særligt skærpene omstændigheder, ligesom området for særligt skærpene omstændigheder er udvidet. Derudover vil det efter lovændringen være den samlede forhøjede bøde efter tillæg for skærpene og særligt skærpene omstændigheder, der skal differentieres efter virksomhedens størrelse.

Det er en betingelse for brug af administrative bøder, at der er en klar og fast retspraksis for bødens størrelse. I løbet af 2018 blev der etableret en klar og fast retspraksis for bødens størrelse i sager omfattet af den beskrevne lovændring. Det betyder, at Arbejdstilsynet med virkning fra den 1. februar 2018 igen har haft mulighed for at afgøre sager omfattet af lovændringen med administrative bøder. Dette har medført en stigning i antallet af udstedte administrative bøder.

Muligheden for at udstede administrative bøder for sager omfattet af lovændringen har også betydet, at den gennemsnitlige bødestørrelse er steget markant i forhold til tidligere år.

1.2. Tiltaleindstillinger og afgjorte sager

Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag ved at sende en indstilling om tiltalerejsning til politiet.

<i>Tiltaleindstillinger</i>	2015	2016	2017	2018
Indstillet til politiet	580	864	934	776
Grønland	10	3	9	2
Afsluttede sager	542	503	607	635
Gennemsnitlig bødestørrelse	38.621	41.321	46.363	49.940

Antallet af tiltaleindstillinger er faldet i forhold til 2017.

Faldet i tiltaleindstillinger skyldes, at der i 2018 blev etableret en klar og fast retspraksis for bødens størrelse, når bøden skal forhøjes som følge af den seneste lovændring om skærpelse af bøden. Det har medført, at Arbejdstilsynet i højere grad har haft mulighed for at søge sagerne afgjort ved udstedelse af administrative bøder.

Det samlede antal sager, hvor Arbejdstilsynet har gjort et strafferetligt ansvar gældende, enten ved administrativ bøde eller ved en tiltaleindstilling, er således stort set uændret i forhold til de forudgående år.

635 sager blev afsluttet af politi og domstole i 2018, heraf blev 55 pct. afsluttet hos politiet med en udenretlig bødevedtagelse (343 sager) eller tiltalefrafald (5 sager). 31 pct. blev afgjort ved domstolene, og de resterende 14 pct. af sagerne blev enten henlagt, afvist eller andet.

Der har været en lille stigning i antallet af afgjorte straffesager hos politi og domstole (635 sager i 2018 mod 607 sager i 2017). Dette kan formentlig forklares ved, at Arbejdstilsynet i 2016 og 2017 har sendt betydeligt flere sager til afgørelse ved politi og domstole, og at dette også har haft betydning for de sager, der er afgjort hos politi og domstole i 2018.

<i>Afgjorte sager ved domstolene (alle instanser)</i>	2015	2016	2017	2018
Samlet antal afgjorte sager ved domstolene	220	176	151	201

Domfældelse (pct.)	189 (85,9 %)	147 (83,5 %)	129 (85,4 %)	173 (86,1 %)
Frifindelser (pct.)	31 (14,1 %)	29 (16,5 %)	22 (14,6 %)	28 (13,9 %)

Der har været en stigning i antallet af sager afgjort ved domstolene i 2018 (i alt 201 sager). Den del af sagerne afgjort ved domstolene, som har ført til domfældelse i 2018, ligger på samme niveau som i de forgående år.

Bøderne i de afgjorte sager var i 2018 gennemsnitligt på 49.940 kr., hvilket er en stigning i forhold til 2017. Stigningen tilskrives den skærpelse af bødeniveauet, som blev indført 1. januar 2016, og som er slået yderlig igennem i de sager, der er behandlet i 2018.

I Grønland har Arbejdstilsynet i 2018 indstillet, at der blev rejst tiltale i 2 tilfælde.

2. Sager om overtrædelse af udstationeringsloven (RUT)

Siden 1. juni 2010 har Arbejdstilsynet haft til opgave at kontrollere, at udenlandske virksomheder har foretaget anmeldelse til RUT (Registret for Udenlandske Tjenesteydere), og at anmeldelsen er fyldestgørende og korrekt i forhold til reglerne. Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag for overtrædelse af udstationeringsloven ved manglende eller urigtig anmeldelse til RUT.

Arbejdstilsynet har siden 1. juli 2013 haft mulighed for at afgøre klare og ukomplicerede RUT-sager med et administrativt bødeforelæg. I sager, der ikke kan afgøres med et administrativt bødeforelæg, fremsender Arbejdstilsynet en tiltaleindstilling til politiet med henblik på, at der rejses tiltale mod den pågældende udenlandske virksomhed for overtrædelse af udstationeringsloven.

<i>Straffesager</i>	2015	2016	2017	2018
Tiltaleindstillinger	141	127	170	164
Adm. bødeforelæg	265	255	277	214
I alt	406	382	447	378

* Arbejdstilsynet fik mulighed for at afgøre RUT-sager med et administrativt bødeforelæg den 1. juli 2013.

Langt størsteparten af straffesagerne drejer sig om manglende anmeldelse til RUT, mens de øvrige vedrører urigtige eller mangelfulde anmeldelser.

Det samlede antal straffesager for overtrædelse af anmeldepligten til RUT er faldet fra 447 sager i 2017 til 378 sager i 2018. Antallet af straffesager i 2018 er dog på niveau med 2016, hvor antallet af sager var på 382 sager. Arbejdstilsynet vurderer, at faldet fra 2017 til 2018 primært kan forklares med de almindelige udsving, der vil kunne forekomme mellem de enkelte år.

3. Sager om overtrædelse af rygeloven.

Arbejdstilsynet fører som led i tilsynsvirksomheden også tilsyn med overholdelsen af lovgivningen om røgfri miljøer. Hvis virksomhederne ikke efterkommer Arbejdstilsynets påbud efter loven, kan Arbejdstilsynet indstille til politiet, at der rejses tiltale for manglende efterkommelse af påbuddene. Arbejdstilsynet fører ikke tilsyn med rygelovens overholdelse på steder, hvor der ikke er ansatte, og indgiver heller ikke tiltaleindstillinger vedrørende sådanne lokaliteter.

Tiltaleindstillinger

<i>Tiltaleindstillinger</i>	2015	2016	2017	2018
Indstillet til politiet	33	17	11	16

Arbejdstilsynet har ikke hjemmel til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelse af rygeloven.

4. Det samlede antal straffesager i Arbejdstilsynet.

Tabellen neden for viser det samlede antal sager, hvor Arbejdstilsynet har gjort et strafansvar gældende. Opgørelsen omfatter overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, udstationeringsloven og rygeloven.

	2015	2016	2017	2018
Samlet antal tiltaleindstillinger og administrative bøder	1.469	1.401	1.489	1.525

Det samlede antal af tiltaleindstillinger og administrative bøder har i 2018 været stort set uændret i forhold til de(t) forudgående år.